

Δρ. ΑΝΤΩΝΙΟΣ Κ. ΖΗΣΟΥ

Τοπογράφος Μηχανικός ΕΜΠ

Μαθηματικός ΑΠΘ

Msc Πληροφορικής

Εισαγωγή στα Συστήματα Γεωγραφικών Πληροφοριών ArcGIS/ArcView

Θεωρία & Εφαρμογές

Περιέχει CD
Εκπαιδευτικών Δεδομένων
και Εφαρμογών

Περιεχόμενα

κεφάλαιο 1

Συστήματα Γεωγραφικών Πληροφοριών – Γενικά

Εισαγωγή.....	21
Πηγές δεδομένων Σ.Γ.Π.....	23
Βασική ιδέα των Σ.Γ.Π.....	23
Δυνατότητες-Εφαρμογές των Σ.Γ.Π.....	24

κεφάλαιο 2

ArcGIS/ArcView – Γενικά

Εισαγωγή.....	25
Προγράμματα του ArcView.....	26

Εργαλειοθήκες του ArcView	27
Επεξηγήσεις Συμβατικών Όρων	28
Βοήθεια (On Line Help)	29
Το CD που συνοδεύει το βιβλίο	30

κεφάλαιο 3

Περιγραφή-Δυνατότητες του ArcCatalog

Εισαγωγή	31
Άνοιγμα του ArcCatalog	31
Εργαλειοθήκες του ArcCatalog	33
Εφαρμογές στον ArcCatalog	34
Περιγραφή των εφαρμογών	34
<i>Δημιουργία νέου καταλόγου εργασίας</i>	35
<i>Δημιουργία νέας Προσωπικής Γεωβάσης (Personal Geodatabase)</i>	35
<i>Μεταφορά αρχείων (Move)</i>	35
<i>Εμφάνιση των χωρικών δεδομένων ενός αρχείου</i>	37
<i>Εμφάνιση των περιγραφικών δεδομένων ενός πίνακα</i>	38
<i>Εμφάνιση μεταδεδομένων</i>	38
<i>Αλλαγή ονόματος καταλόγου (Rename)</i>	38
<i>Σύνδεση καταλόγου στον πίνακα περιεχομένων του ArcCatalog (Connect to Folder)</i>	39
<i>Αποσύνδεση καταλόγου από τον πίνακα περιεχομένων του ArcCatalog (Disconnect from Folder)</i>	39

κεφάλαιο 4

Εμφάνιση και Διαχείριση Χωρικών Δεδομένων

Εισαγωγή	41
<i>Μεγέθυνση του χάρτη (zoom in)</i>	43
<i>Σμίκρυνση του χάρτη (zoom out)</i>	43

Μέγιστη δυνατή κάλυψη της οθόνης (Full Extend)	43
Μετακίνηση του χάρτη (Pan)	43
Επιλογή χωρικών χαρακτηριστικών (Select features)	43
Εμφάνιση πληροφοριών χωρικών χαρακτηριστικών (Identify)	43
Εύρεση ενός χαρακτηριστικού (Find)	44
Μέτρηση αποστάσεων (measure)	44
Αφαίρεση-προσθήκη επιπέδων σε χάρτη (Remove-Add Data)	45
Εμφάνιση ή μη επιπέδων σε χάρτη	46
Παράθυρο εποπτείας επιπέδων (Layers Overview)	46
Επιλογές χωρικών δεδομένων	47
Συνδέσεις χωρικών δεδομένων	49

κεφάλαιο 5

Γεωβάσεις

Εισαγωγή	51
Εφαρμογή δημιουργίας προσωπικής γεωβάσης	52
Εισαγωγή δεδομένων στην προσωπική γεωβάση	53

κεφάλαιο 6

Εμφάνιση και Διαχείριση Περιγραφικών Δεδομένων (Πινάκων)

Εισαγωγή	57
Εφαρμογές	58
Εμφάνιση των περιεχομένων ενός πίνακα	60
Εισαγωγή νέου πεδίου στον πίνακα περιγραφικών χαρακτηριστικών ...	60
Διαγραφή πεδίου από τον πίνακα περιγραφικών χαρακτηριστικών	62
Δημιουργία νέου πίνακα περιγραφικών χαρακτηριστικών	63
Μεταφορά του πίνακα από τον ArcCatalog στον ArcMap	65

Εισαγωγή δεδομένων σε πίνακα	65
Σύνδεση πινάκων (Join).....	65
Συσχέτιση πινάκων (Relate)	67
Σύγκριση σύνδεσης (Join) και συσχέτισης πινάκων (Relate).....	68

κεφάλαιο 7

Εισαγωγή και Εμφάνιση Ονοματολογίας σε Χάρτες

Εισαγωγή	69
Εφαρμογή στην ονοματολογία των χαρτών	69
Μετατροπή ονοματολογίας ενός χάρτη σε ανεξάρτητα κείμενα (annotation)	73

κεφάλαιο 8

Τοποθέτηση Κανάβου σε Χάρτες

Εισαγωγή	77
Εφαρμογή δημιουργίας κανάβου	77

κεφάλαιο 9

Επιλογή Πληροφοριών με Βάση Συγκεκριμένα Κριτήρια

Εισαγωγή στη γλώσσα προγραμματισμού SQL	83
<i>Τυποποιήσεις</i>	83
<i>Χαρακτήρες αντικατάστασης (wild characters)</i>	84
<i>Τελεστές SQL</i>	84

Ερωτήματα SQL.....	85
Τελεστής LIKE και χαρακτήρες αντικατάστασης.....	86
Εφαρμογή επιλογής χαρακτηριστικών με κριτήρια	87

κεφάλαιο 10

Κατασκευή Χάρτη από Έτοιμα Δεδομένα

Εισαγωγή	93
Εφαρμογή κατασκευής χάρτη της Ευρώπης.	96
<i>Α' Φάση-Εισαγωγή και συμβολισμός δεδομένων</i>	96
<i>Β' Φάση-Κατασκευή του χάρτη (Χαρτσύνθεση)</i>	101

κεφάλαιο 11

Ορισμός Προβολικού Συστήματος σε ένα Σχηματικό Αρχείο

Εισαγωγή.....	111
Σχηματικά αρχεία (Shape Files).....	111
Εφαρμογή ορισμού προβολικού συστήματος σε σχηματικό αρχείο	112
Χρησιμοποιούμενα Προβολικά Συστήματα στην Ελλάδα	114
<i>Ελληνικό Γεωδαιτικό Σύστημα Αναφοράς (ΕΓΣΑ87)</i>	115
<i>Προβολικό Σύστημα HATT της ΓΥΣ</i>	116
<i>Προβολικό Σύστημα HATT του Υπουργείου Γεωργίας</i>	116
<i>Προβολικό Σύστημα TM 3°</i>	117
<i>Ευρωπαϊκό Σύστημα Αναφοράς 1950 (ED50) – UTM</i>	117
<i>Ορθή Μερκατορική Προβολή</i>	118
<i>Σύμμορφη Κωνική Προβολή του Lambert</i>	118
<i>Παγκόσμιο Γεωδαιτικό Σύστημα WGS-84</i>	118

κεφάλαιο 12

Ένταξη Εικόνας σε ένα Προβολικό Σύστημα (Γεωαναφορά)

Εισαγωγή.....	12
Εφαρμογή γεωαναφοράς εικόνας.....	12
<i>Αποθήκευση του αρχείου</i>	12
Σύντομος τρόπος γεωαναφοράς εικόνας.....	12

κεφάλαιο 13

Δημιουργία Νέων Βιβλιοθηκών και Συμβόλων

Εισαγωγή.....	13
Δημιουργία νέας βιβλιοθήκης.....	13
Εμπλουτισμός της βιβλιοθήκης με νέα σύμβολα.....	13
Δημιουργία νέου σημειακού συμβόλου.....	13
Δημιουργία νέου γραμμικού συμβόλου.....	13

κεφάλαιο 14

Ψηφιοποίηση Αναλογικών Χαρτών

Εισαγωγή.....	14
Ψηφιδωτά (Raster) και διανυσματικά (Vector) δεδομένα.....	14
Περιγραφή ολοκληρωμένης εφαρμογής κατασκευής χάρτη της Ρόδου.....	14
<i>Ψηφιοποίηση των θέσεων των αρχαιολογικών χώρων</i>	14
<i>Ψηφιοποίηση λοιπών σημειακών σχηματικών αρχείων</i>	14
<i>Ψηφιοποίηση γραμμικών χωρικών χαρακτηριστικών (οδικό δίκτυο)</i>	14
<i>Λειτουργία Snap To Feature ή Snapping</i>	14
<i>Ψηφιοποίηση πολυγωνικών χωρικών χαρακτηριστικών (ακτογραμμών)</i>	14

<i>Συμβολισμοί σημειακών χωρικών δεδομένων</i>	151
<i>Συμβολισμοί γραμμικών χωρικών δεδομένων</i>	155
<i>Συμβολισμοί πολυγωνικών χωρικών δεδομένων</i>	156
<i>Εισαγωγή νέων πεδίων στους πίνακες περιγραφικών χαρακτηριστικών</i>	156
<i>Εισαγωγή δεδομένων στα νέα πεδία</i>	158
<i>Εμφάνιση ονοματολογίας σε χάρτη</i>	159

κεφάλαιο **15**

Σχεδιασμός Τελικής Μορφής του Χάρτη (Χαρτοσύνθεση)

<i>Γενικά</i>	161
<i>Χαρτοσύνθεση του χάρτη της Ρόδου</i>	161

κεφάλαιο **16**

Χρήση Συστημάτων Γεωγραφικών Πληροφοριών στη Χωροθέτηση Λειτουργιών

<i>Εισαγωγή</i>	175
<i>Εφαρμογή χωροθέτησης κατάλληλων περιοχών κατασκευής συγκροτήματος εργατικών κατοικιών στην Κρήτη – Κριτήρια</i>	177
<i>Ανάλυση – Επεξεργασία δεδομένων</i>	188

κεφάλαιο 17 Γεωκωδικοποίηση

Εισαγωγή	197
Απαιτούμενα αρχεία για τη γεωκωδικοποίηση	197
<i>Αρχείο χωρικών δεδομένων δρόμων</i>	198
<i>Πίνακας διευθύνσεων</i>	198
<i>Εντοπιστής διευθύνσεων (Address Locator)</i>	198
Δημιουργία εντοπιστή διευθύνσεων (Address Locator)	198
<i>Εφαρμογή Εντοπισμού διεύθυνσης</i>	200
Γεωκωδικοποίηση διευθύνσεων που περιέχονται σ' ένα πίνακα	200
Ρυθμίσεις παραμέτρων γεωκωδικοποίησης	200
Διόρθωση/Επανασύνδεση διευθύνσεων	200
Χρήση εναλλακτικών ονομάτων για δρόμους και διευθύνσεις	210
Δημιουργία εντοπιστή διευθύνσεων (Address Locator) που να χρησιμοποιεί εναλλακτικά ονόματα δρόμων και χαρακτηριστικά ονόματα τοποθεσιών, όπως Νοσοκομεία, Μουσεία, Σχολεία κ.λπ.	200
Εφαρμογή εύρεσης μιας τοποθεσίας χρησιμοποιώντας εναλλακτικά ονόματα δρόμων και χαρακτηριστικά ονόματα τοποθεσιών	200

κεφάλαιο 18

Εισαγωγή Αρχείων CAD και ArcView 3.x

Εισαγωγή	209
Εφαρμογή εισαγωγής αρχείων CAD στον ArcMap	209
Μετατροπή αρχείων CAD σε σχηματικά αρχεία για επεξεργασία	209
Εισαγωγή αρχείων του ArcView 3.x	209

κεφάλαιο 19

Δημιουργία Χαρτών Στατιστικών Στοιχείων

Περιγραφή της εφαρμογής.....	225
Εφαρμογή δημιουργίας χάρτη με γραφήματα τύπου πίτας (pie charts) ...	226
Εφαρμογή δημιουργίας χάρτη με ραβδογράμματα (bar charts).....	229
Εφαρμογή δημιουργίας χάρτη με συσσωρευτικά ραβδογράμματα (stacked charts).....	232

κεφάλαιο 20

Εισαγωγή Σημείων Γνωστών Συντεταγμένων από Αρχείο

Περιγραφή της εφαρμογής.....	235
Επεξήγηση της λειτουργίας Snap To Feature ή Snapping.....	240

κεφάλαιο 21

Δημιουργία Ανεξάρτητων Γραφημάτων

Περιγραφή της εφαρμογής.....	245
Αποθήκευση του αρχείου του ArcMap	250
Εμφάνιση γραφήματος σε περιβάλλον χαρτοσύνθεσης.....	250
Εξαγωγή γραφήματος σε μορφή εικόνας (.BMP, JPG κ.λπ.).....	250

κεφάλαιο 22

Δημιουργία Αναφορών

Εφαρμογή δημιουργίας αναφοράς.....	251
------------------------------------	-----

παράρτημα

ArcGIS και Google Earth	
Εισαγωγή	
Χρησιμοποιούμενα προγράμματα	
Εκκίνηση	
Γεωδαιτικά Συστήματα Αναφοράς	
ArcGIS και Google Earth	
<i>Εξαγωγή δεδομένων του ArcGIS στο Google Earth</i>	
<i>Εισαγωγή δεδομένων στο ArcGIS από το Google Earth</i>	
ArcGIS και γεωαναφορά εικόνων του Google Earth	
Υπολογισμός γεωμετρικών στοιχείων	
<i>Υπολογισμός εμβαδού, περιμέτρου και συντεταγμένων</i> <i>του κέντρου βάρους (centroid) των πολυγώνων (polygons)</i> <i>ενός επιπέδου (layer)</i>	
<i>Εμφάνιση των συντεταγμένων των κορυφών ενός πολυγώνου</i>	
<i>Υπολογισμός του μήκους (length) των γραμμών (polylines)</i> <i>ενός επιπέδου (layer)</i>	
<i>Εμφάνιση των συντεταγμένων των κορυφών μιας γραμμής</i>	
<i>Υπολογισμός των συντεταγμένων των σημείων (points)</i> <i>ενός επιπέδου (layer)</i>	
<i>Εμφάνιση των συντεταγμένων ενός σημείου</i>	
ArcGIS και πίνακες Ms Excel ή Ms Access στον ArcMap	
<i>Εισαγωγή πινάκων από το Ms Excel και την Ms Access</i> <i>στον ArcMap</i>	
<i>Σύνδεση πινάκων του Ms Excel και της Ms Access με τον Attribute</i> <i>Table ενός επιπέδου του ArcMap</i>	
Βιβλιογραφία	
<i>Ελληνική</i>	
<i>Αγγλική</i>	
<i>Χρήσιμοι διαδικτυακοί τόποι (sites)</i>	